

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 323
van **JOHAN DANEN**
datum: 19 februari 2018

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

OVAM - Asbesthoudend pleisterwerk

Golfdaken, asbestkoorden, afvoergoten, vloertegels, ... zijn allemaal toepassingen waarin asbest verwerkt kan zijn en die dus met de nodige omzichtigheid benaderd moeten worden wanneer er bijvoorbeeld renovatieplannen zijn. De laatste jaren is er - gelukkig - ook meer aandacht gekomen voor de mogelijke aanwezigheid van asbest in pleisterwerk. Een aantal asbestanalysecentra gaven vorig jaar al aan dat er een stijgende vraag was naar analyses van verdacht pleisterwerk.

Ook de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) had al vastgesteld dat asbesthoudend pleisterwerk eventueel een aandachtspunt zou worden. Ter ondersteuning en ter voorbereiding van het asbestafbouwplan dat in 2018 zal worden gelanceerd, organiseerde de OVAM vorig jaar een proefproject op één locatie waar er bij de bouw- of verbouwplannen een aanzienlijke hoeveelheid asbesthoudend pleisterwerk aanwezig was. Het doel van dit proefproject was het uittesten van enkele verwijderingstechnieken.

Ondertussen bleek dat er in Gent bij 5 op de 47 onderzochte gebouwen asbesthoudend pleisterwerk werd gevonden. Het stadsbestuur laat nu in samenwerking met de federale overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg een werkmethode ontwikkelen om gepast om te gaan met het asbest in pleisterwerk.

Vorig jaar antwoordde de minister ook op mijn schriftelijke vraag nr. 144, ingediend op 24 november 2017, dat pleisterwerk preventief werd meegenomen in de asbestinventarisatiestudie die in de scholen werd uitgevoerd.

1. Het proefproject van de OVAM naar de verwijderingstechnieken voor asbesthoudend pleisterwerk, toont aan dat de OVAM zich bewust is van deze problematiek. Wanneer echter de website van de OVAM, bv. de webpagina 'Asbest in en rondom uw woning', wordt geraadpleegd, wordt er nergens gesproken over asbesthoudend pleisterwerk.
 - a) Waarom is er op de OVAM-website geen informatie te vinden over asbesthoudend pleisterwerk?
 - b) Is er zicht op of het mengen van asbest in pleister een gangbare praktijk was? Zo ja, kan de minister een indicatie geven van deze praktijk naar jaartal, locatie en frequentie. Zo neen, kan hier verder onderzoek naar gebeuren?

- c) Wat zijn de richtlijnen inzake omgang met asbesthoudend pleisterwerk? Waar kunnen deze richtlijnen geraadpleegd worden.
- d) Wat was het resultaat van het proefproject dat de OVAM vorig jaar heeft uitgevoerd? Wat is de beste techniek om asbesthoudend pleisterwerk te verwijderen?
- e) De stad Gent liet eerder deze maand weten dat zij in samenwerking met de federale overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg een werkmethode zouden gaan ontwikkelen om gepast om te gaan met het asbest in pleisterwerk. Het lijkt logisch dat de OVAM, gezien de opgedane expertise, in deze ook meewerkt.

Heeft de minister weet van een mogelijke samenwerking?

- f) Hoe wil de minister de bewustmaking van mogelijke aanwezigheid van asbest in pleisterwerk verhogen zodat onbewuste blootstelling bij bv. verbouwing, sloop of manipulatie zoveel mogelijk vermeden wordt?
2. Een van de pijlers van het asbestafbouwplan dat de OVAM uitwerkt, is het screenen en inventariseren van asbesttoepassingen in en rondom gebouwen. De OVAM onderzoekt hierbij de piste van een asbestinventarisatetest bij bijvoorbeeld overdrachten of gekoppeld aan de vergunning voor renovatie- of sloopwerken.
 - a) Wordt de screening van pleisterwerk op de aanwezigheid van asbest standaard opgenomen in de asbestinventaris? Indien niet, wat is hiervoor de reden?
 - b) Zal er bij de opmaak van een asbestinventaris gebruik worden gemaakt van destructieve testen om de aanwezigheid van asbest te controleren?
 - c) Heeft de OVAM zicht op de aanwezigheid van asbesthoudend pleisterwerk in gebouwen? Hoe vaak komt dit voor in woningen of om hoeveel woningen zou het kunnen gaan?
 3. De erkende laboratoria voor asbestanalyses bevestigden vorig jaar een toename van het aantal analyses van mogelijk asbesthoudend pleisterwerk.

Heeft de minister er zicht op of het aantal analyses van mogelijke asbesthoudende stalen is toegenomen? Heeft de minister er zicht op of het aantal analyses op mogelijk asbesthoudend pleisterwerk is toegenomen?

ANTWOORD

op vraag nr. 323 van 19 februari 2018

van **JOHAN DANEN**

1.

- a) Er zijn meer dan 3500 verschillende toepassingsvormen van asbest gekend. Het is onmogelijk om die allemaal individueel te bespreken. Al die toepassingsvormen zijn wel naar kenmerken te groeperen, enerzijds de hechtgebonden toepassingen bestaande uit cement, kunststof of lijm als matrix en anderzijds de niet-hechtgebonden toepassingen zoals gipsmaterialen waaronder het pleisterwerk valt. De informatieverstrekking gebeurt dan ook in eerste instantie overkoepelend op deze materiaalgroepen omdat binnen deze groepen de risicocontext en verwijderingsmethodieken gelijkaardig zijn.
- b) Er zijn weinig gegevens bekend. Binnen haar voorbereidingstraject van het Actieplan asbestafbouw ontving de OVAM een aantal concrete cases. In de inventarisatiestudie van de scholen werd maar in 1,5% van de monsters asbest in het pleisterwerk aangetroffen. In hoogbouw, al dan niet in meer specifieke ruimtes zoals trappenhallen en kelderruimtes, was eerder al het voorkomen van asbesthoudend pleisterwerk aangegeven vanuit de sector. Antwoorden op de vragen rond jaartallen, indicaties en locaties zullen beantwoord kunnen worden na het in werking treden van de voorgestelde initiatieven rond asbestinventarisatie en registratie in een ontsluitbare, centrale gegevensdatabank.
- c) De OVAM startte onmiddellijk na de vaststellingen vorig jaar twee onderzoekstrajecten om de blootstellingsrisico's bij aanwezigheid en bij renovatie te onderzoeken op geschikte locaties. Deze trajecten moeten toelaten de richtlijnen voor een veilig gebruik of veilig bewerken of slopen van asbesthoudend pleisterwerk te kunnen afbakenen, zowel vanuit arbeidsveiligheid als vanuit de milieuregelgeving. Uit de reeds gekende informatie geldt dat asbest in pleisterwerk vaak heel heterogeen aanwezig is in veel lagere concentraties dan andere vormen van niet-hechtgebonden asbesttoepassingen. Dit betekent dat blootstellingsrisico's vooral kunnen ontstaan bij hevige stofvorming.
- d) Deze trajecten zijn nog niet afgerond.
- e) De OVAM volgt dit op.
- f) De generieke informatie- en communicatiedragers informeren over het veilig omgaan met asbesttoepassingen door het breken, slijpen, boren, enz. te vermijden. Dit geldt voor alle types van asbesttoepassingen en dus ook voor pleisterwerk. Zodra op basis van de lopende onderzoekstrajecten meer specifieke informatie en richtlijnen kunnen gegeven worden, zal dit uiteraard opgenomen worden in alle communicatie.

2.

- a) Een steekproefsgewijze screening zal hierin worden opgenomen.
- b) De beoogde, transactiegebonden asbestinventaris is niet-destructief. Voorafgaand aan verbouwingswerken of sloop is een meer uitgebreide monsterneming aangewezen. Ook binnen de verplichte opmaak van een sloopopvolgingsplan zullen uitgebreidere controles gebeuren als onderdeel van het luik destructieve asbestinventarisatie.

c) Zie het antwoord op vraag 1, b).

3. Er is een sterke toename in de vraag naar asbestinventarisaties en asbestanalyses. Specifieke gegevens voor pleisterwerk zijn niet beschikbaar.